

Mari néni

Egyedül lakott a bukó mögötti kis Oncsa-házban*. Közel hozzánk, így sűrűn áthallatszott, ahogy odakint a juhaival perel hangos szóval. Ha ettől sem tértek jobb belátásra, akkor aztán rájuk engedte a Mackót. Azt a barnaszőrű, állandóan ugató, valóban egy kis mackóra hasonlító kutyáját. Kis mozgékony öregasszonynak ismertem. Mindig kint tett vett a házacskája körül. Ritkán láttam nevetni. Kútja nem volt, valamikor ásni akartak egyet, de a vastag terméskő réteget nem tudták áttörni, így maradt a ház kút nélkül. Vízet a szomszédoktól hordta piros kannájával. Legtöbbször tőlünk, ha nem volt hó és jég, akkor biztonságosan föl tudott menni a bukó lépcsőin, és a másik oldalon pedig lemenni. Teli kannával a kézben egy idős asszonynak nem volt egyszerű a dolog. A kutyáink már ismerősként kezelték, és meg sem ugatták, ha átjött olykor. Ha édesanyám a konyhában főzött, akkor ott ült le, ha a folyosón volt a mosással elfoglalva, akkor ott. Áradt belőle a sok történet. Valamikor a háború alatt Pesten dolgozott, mint ápolónő, és a bombázás elől az egyik temetőbe menekült. Oda is esett a bombákból, és Ő látta amint megnyílt a föld, és az eltemetett koporsók, hullák, a levegőbe repültek. Neki nagyon nagy szerencséje volt, mert egy haja szála sem görbült meg. Szóval ilyen és még sok érdekes történettel halmozott el bennünket. Közben gyakran megjegyezte, hogy most már mennie kell, mert kialszik a tüze, de aztán csak maradt tovább. Volt, hogy elkészült az ebéd és olyankor elfogadta, ha megkínáltuk. A fia, aki már maga is nyugdíjas ember volt, és kissé távolabb lakott, eljött olykor az anyjához, segített neki megjavítani a juh ólat, ami teljesen szárkévéből, nádból volt felépítve. Szerette a gyerekeit, unokáit, de sohasem volt a terhükre. Nagyon ritkán zavarta őket, talán az öt kilométeres távolságnak volt köszönhető, mert Mari néni soha nem tudott kerékpározni, mindenhová gyalog ment. Nem volt tolaodó, nem vált a terhükre, sőt, ha késett, akkor már hiányzott. A kis öreg néni még télen is bement a faluba legalább hetente

egyszer. Olykor még nekünk is bevásárolt, ha éppen valami hiányzott. Igen segítőkész volt, és annyi mindenhez értett. Még idős korában is megnyírta nálunk a birkákat, sőt a szomszédban is.

Sohasem panaszkodott, hogy kevés a nyugdíja, megtalálta a módját hogy kipótolja a szűkös kis bevételét. Nagyon szépen horgolt. Ha kint a juhokra vigyázott, akkor is horgolt, mert se villanya, se tévéje nem volt, így hát otthon is csak horgolgatott. Az elkészült szép

asztalterítőket pedig megvette tőle a háziipar. Így volt meg a kevés kis pénze. Húsvétkor mindig kaptam tőle egy csokoládé báránycukrot, piros masnival és csengővel a nyakában. Valahogy olyan volt Ő már nekünk, mint egy nagymama.

Egyszer aztán sírva ballagott el hozzánk, az arcán mély fájdalommal. Meghalt a fia, aki annyira kedves volt őnéki. Onnét kezdve már mindig csak szomorú volt. Pedig a rokonok, főleg a veje sűrűn meglátogatta, és segített, ahol tudott. De a fiát nem tudta már senki sem pótolni. Egyik délután kiballagott az udvarra hogy egy kis fát fűrészeljen. Ott találták meg a szomszédok eldőlvén a fűrészszekély mellett. A

szomorúságtól megszakadt a szíve, és elment a fia után örökre. Amikor meghallottam, hogy mi történt a mamival, gyorsan kifordultam az ajtón hogy ne lássák a hulló könnyeimet. Később eladták a kis tanyácskáját, de ha arra járok, a szemem előtt mintha látnám, ahogy jön a Mari néni a kis piros kannájával.

Írta: Nagy Endre

- * **Az 1940-es években, az ONCSA-program keretében épült ház (a szerk. megj.)**